

Jarl Hellemann -palkinnon ehdokkaiksi valittu viisi korkeatasoista käänösromaanina

Vuoden parhaan käänöskirjan tittelistä ja vuoden 2019 Jarl Hellemann -palkinnon voitosta kisaa viisi laadukasta proosateosta ja niiden suomentajat.

Ehdokkaat

Hassan Blasim, *Allah99*. Suomentanut Sampsa Peltonen (WSOY 2019)

Rachel Cusk, *Siirtymä*. Suomentanut Kaisa Kattelus (Kustantamo S&S 2019)

George Eliot, *Daniel Deronda*. Suomentanut Alice Martin (WSOY 2019)

Maylis de Kerangal, *Maa ilma käden ulottuvilla*. Suomentaneet Ville Keynäs ja Anu Partanen (Siltala 2019)

Gabriel Tallent, *Minun ikioma kultani*. Suomentanut Arto Schroderus (Gummerus 2019)

Tammen vuonna 2014 perustaman Jarl Hellemann -käänöskirjapalkinnon tarkoituksena on tuoda esiin kirjallisesti korkeatasoisten alkuteosten laadukkaan käänöstyön merkitystä sekä nostaa käänöskirjallisuuden tunnettuutta. Palkinnon jakaa Suomen Kirjasäätiö.

Jarl Hellemann -palkinnon raatiin vuonna 2019 kuuluvat puheenjohtajana kirjallisuudentutkija **Sanna Nyqvist** sekä raadin jäsenenä opetushallituksen pääjohtaja **Olli-Pekka Heinonen** ja kirjailija **Katri Lipson**.

Jarl Hellemann -raadin perustelut

Hassan Blasim: *Allah99*

Suomentanut Sampsa Peltonen (WSOY 2019)

Irakilaisyyntyisen, Helsingissä asuvan Hassan Blasimin genrejä pakeneva *Allah99* (*Allah99*, 2018) kuvaa niin sisällöllään kuin muodollaan sitä, mitä on olla ihminen luomassamme todellisuudessa. Teos on fragmentaarinen ja kompleksinen kuin elämä ja ristiriitainen kuin tarinoissa kuvatut ihmiset. Teksti etenee sujuvasti ilman juontaa; se on täynnä tavaraa ja samalla huokoinen. Sampsa Peltosen suomennos arabiasta onnistuu auttamaan lukijaa löytämään rajujen ihmiskohtaloiden hyväntuulisesta kerronnasta läheltä vierasta ja kaukaa tuttua.

Rachel Cusk: *Siirtymä*

Suomentanut Kaisa Kattelus (Kustantamo S&S 2019)

Rachel Cuskin *Siirtymä* (*Transit*, 2016) on romaani ihmisyydestä ja kertomisesta: näennäisen juonettoman teoksen juju on tarinoissa, joita minäkertoja Fayen kohtaamat satunnaiset ihmiset kertovat. Arkiset kohtaamiset syvenevät yllättäen ja paljastavat niin kertojien kuin kuulijankin kätettyjä toiveita ja pelkoja, jotka Cusk näyttää hätkähdyttävän suoraan. *Siirtymä* on Cuskin romaanitrilogian toinen osa, mutta sen voi lukea myös itsenäisenä helmenä. Kaisa Kattelus välittää Cuskin kuulaan, vähäeleisen ja samalla syvästi koskettavan romaanin tarkasti ja nautittavasti suomen kielelle.

George Eliot: *Daniel Deronda*

Suomentanut Alice Martin (WSOY 2019)

George Eliotin (oik. Marian Evans) klassikkojätkäle *Daniel Deronda* (*Daniel Deronda*, 1876) vie lukijan viktoriaaniseen Englantiin psykologisen romaanin uranuurtajan mestarillisella otteella. Daniel Derondan ja Gwendolen Harlethin lyhyt kohtaaminen pelikasinon rulettipöydässä aloittaa syntyperän ja sukupuolen, uskonnon ja politiikan läpisyövyttämien aikalaismuistojen viiltävän ironisen inventaarion. Alice Martinin

suomennos uurttaa oman uransa lohtiessaan menneen maailman 2000-luvun lukijalle hätkähdyttävällä voimalla ja tarkkuudella.

Maylis de Kerangal, *Maailma käden ulottuvilla*

Suomentaneet Ville Keynäs ja Anu Partanen (Siltala 2019)

Ranskalaisen Maylis de Kerangalin *Maailma käden ulottuvilla* (*Un monde à portée de main*, 2018) imaisee lukijansa syvälle taiteen ja illuusioiden luomisen maailmaan. Päähenkilöt Paula ja Jonas ovat ystäviä, ehkä rakastavaisiakin, mutta ennen kaikkea koristemaalareita, joiden tehtävänä on saada todellisuus näyttämään toiselta kuin se on. De Kerangalin hyperrealistinen kieli on hurmaavan yksityiskohtaista, ja polveilevat virkkeet rekisteröivät pienimmätkin vaikutelmat. Kääntäjäkaksikko Ville Keynäs ja Anu Partanen loihdivat romaanin säkenöivän maailman häkellyttävän vaivattoman oloisesti suomen kielelle.

Gabriel Tallent: *Minun ikioma kultani*

Suomentanut Arto Schoderus (Gummerus 2019)

Yhdysvaltalaisen Gabriel Tallentin esikoisromaanin *Minun ikioma kultani* (*My absolute darling*, 2017) kertoo 14-vuotiaan Turtle-tytön armottoman selviytymistarinan, jossa luonnon ja aseiden ultratarkka kuvaus nivoutuu Turtlen sisäisen maailman amorfiseen vyöryyn. Psykologisesti romaani uskaltaa astua tabujen harmaalle vyöhykkeelle ja välttää sudenkuopat pimeimmän lähisuhdeväkivallan sanoittamisessa. Romaanin kielen moninaisesti haastavat rekisterit ovat suvereenisti suomentaja Arto Schoderuksen hallussa.

Jarl Hellemann -palkinto, 5 000 euroa, jaetaan parhaan käänösromaanin suomentajalle toukokuussa 2020 järjestettävän Helsinki Lit -kirjallisuusfestivaalin yhteydessä.

Lisätietoja:

Raadin puheenjohtaja Sanna Nyqvist, puh 02941 24327, sanna.nyqvist@helsinki.fi

Tammi, kustannusjohtaja Outi Mäkinen, puh. 040-83 444 04, outi.makinen@tammi.fi

Suomen Kirjasäätiö, pääsihteeri Elina Lahdenkauppi, puh. 040-722 39 88, elina.lahdenkauppi@kustantajat.fi